

Narod brez
narodnosti, je
telo brez kosti.
(Narodni pregovor)

NOVINE

SLOVENSKE KRAJINE

Celoletna naročnina:
pri širitelju 28 din,
na lasten naslov 36
din, v inozemstvo 84
din, z »Mar. listom«
110 din, za Ameriko
3 dolare.

Ček. rač. 17.974.

Najmanjši ogl. 15 D.

Izhajajo vsak četrtek.

Leto XXVIII.

Uredništvo in uprava: M. Sobota, Križova 4.

Štev. 9.

Naš ali njihov.

Delo Zveze poljedelskih delavcev v Soboti

Bog, narod in ljubezen v družbi. Katera država ne stoji trdno na teh stebrih? Milijoni so darovali Bogu in narodu vse svoje, denar in kri za dostojno življenje svojih otrok. Družba slavi junake-mučenike. So pa med nami ljudje, ki so jim Bog, narod, država le prozorna oblačila, pod katerimi skušajo zakriti svoje pohabljenе duše in v katero se preoblačijo, kakor kaže potreba njihovega nenasitnega žepa. Iztrebimo te sejalice strupa in preprirov in naša država bo varna v najhujšem viharju, čeprav bodo gorele meje!

Jasnosti hočemo: čigav si, naš ali njihov. Mogoče je, da si danes božji, jutri hudičev, ni pa možno, da si bil včeraj naš, danes njihov. Včeraj si nam dokazoval, da si domačin, danes prinašaš listine, da si njihov in jutri, če bo kazalo tvoji podli duši, boš z listinami dokazal, da si pristen Kitajec. Kako globoko lahko pade bitje, ki mu pravimo človek in ki ga zaslepljeni celo cenijo!

Jaz podpiram vsa društva, prižigam sveče vsem svetnikom pa tudi hudiču, morda mi le kdo pripomore še bliže k mojemu zlatemu bogu. Sem pa navdušen narodnjak! Kdo si, ki se mi drzne kaj očitati? Naša slovenska Sobotič je tako dobra in tako pravična, vsakemu pusti svoje, vsem je prijazna, ljudem in zverinam, pa tudi njim, ki so slabši od zverin. Pokonci nosijo glave pri nas »možje«, ki jim je izredna nadarjenost za zlato valuto zamorila najelemenarnejšo človeško dobrino. Saj Slovenci hočemo biti nepristranski, neskončno nepristranski, tako, da se nam ti reveži posmehujejo in imajo naš narod za dobro pognojeno njivo, ki tako rada in obilno rodi njihovemu satanskemu gonu.

Mi priznavamo velike duhovne vrednote, ki so jih dali človeštvu verni sinovi kulturnih narodov, a le en jezik je najboljši za nas in ne bomo pustili, da bi nam tuje spakederanke izpodrivale in mazale melodijo Prešernovega jezika. Tudi ni Sobotič pokoren želodec, ki naj po sklepu nekaterikov prebavi vse »velefilme« - veleskrpucala, namenjena duhovnim revežem. Naš narod je zdrav in klen in ima natančno in pravo merilo za vse, kar se mu nudi in vsiljuje. Kdor ne pozna tega merila, ni naš.

Ne tožimo za njimi, ki niso naši in ne njihovi, naša skrb je pri mladini, ki jo lahko strup zlata zaslepi in ukrivi.

Mladina je zdrava in naša in proč od nje svoja žella, vi narodni zajedavci! Človek je na tem ali onem bregu, vi pa, ki hočete biti na mostu in se opajati s krvjo teh in onih, vedite, da ni mostu od tu do tja. Pride čas, ko vas bo naš mladi narod razgalil in vas izpljunil kot strupene bace in vaš dom bo na gnojišču med nami in njimi.

J. P.

»... Bil je slovenski narod kakor hlapec Jernej. Je služil gospodarju dolgih trideset let, pa je na svoja stara leta molodoval za pravico. Bil je slovenski narod kakor mladenič v ostri šoli, ustrahovan in pokoravan. Ko pa je v Jugoslaviji dozorel za svobodo, so v trenutku padle vse ovire. Slovenski duh se je dvignil v visokem poletu, slovensko srce je vztrepetal v nepoznani sreči. To je Slovenija v letih po svetovni vojni: Kakor roža se je razbohotila in zori umsko, srčno in duhovno. Univerza, akademija znanosti, sodobna slovenska odrska in glasbena umetnost, slovenska slika in slovenski kip — vse to in še mnogo več je znak rastoče slovenske kulturne volje za zdravo in silno življenje. Po dvajsetih letih je slovenski narod nadoknadil v kulturni ra-

ZPD je svoje delo v tej zimi zelo poživila, prireja namreč socijalne tečaje za svoje člane sezonske poljedelske delavce. Po tečajih imajo krajevna delavska društva svoje redne letne občne zборе. Tečaji in občni zbori so se vršili, oziroma se bodo še vršili po sledečem vrstnem redu:

1. V nedeljo dne 2. februarja 1941. v Pečarovic v prostorih gostilne Zelko Štefana dopoldne ob 11. uri.

2. V nedeljo dne 9. februarja 1941. v Rogaševcih v prostorih gostilne Mekša v Nuskovi dopoldne ob 11. uri.

3. V nedeljo dne 9. februarja 1941. v Kuzmi v prostorih gostilne Fartek dopoldne ob 11. uri.

4. V četrtek dne 13. februarja 1941. v Križevcih v prostorih gostilne Hazok popoldne ob 3. uri.

5. V četrtek dne 13. februarja 1941. v Selu v prostorih gostilne Molnara popoldne ob 3. uri.

6. V nedeljo dne 16. februarja 1941. v Bodoncih v prostorih gostilne Maršik dopoldne ob 11. uri.

7. V nedeljo dne 16. februarja 1941. pri Gradu v prostorih gostilne Maršik popoldne ob 11. uri.

8. V četrtek dne 20. februarja 1941. v Pertočih v prostorih gostilne Partl popoldne ob 3. uri.

9. V četrtek dne 20. februarja 1941. na Cankovi v prostorih gostilne Vogler popoldne ob 3. uri.

10. V nedeljo dne 23. februarja 1941. v Kupšincih v prostorih osnovne šole dopoldne ob 11. uri.

11. V nedeljo dne 23. februarja 1941. na Tišini v prostorih gostilne Žokš dopoldne ob 11. uri.

12. V torek dne 25. februarja 1941. v Šalovcih v prostorih gostilne Štefanec popoldne ob 3. uri.

13. V torek dne 25. februarja 1941. v Petrovcih v prostorih gostilne Pörš popoldne ob 3. uri.

14. V četrtek dne 27. februarja 1941. v Martjancih v prostorih gostilne Vezelj popoldne ob 3. uri.

15. V četrtek dne 27. februarja 1941. v Puconcih v prostorih gostilne Kološa popoldne ob 3. uri.

16. V nedeljo dne 2. marca 1941. v Beltincih v prostorih gostilne Sapač dopoldne ob 11. uri.

17. V nedeljo dne 2. marca 1941. v Črensovcih v prostorih »Našega doma« dopoldne ob 11. uri.

18. V četrtek dne 6. marca 1941 v Lendavi v prostorih hotela »Krona« popoldne ob 3. uri.

19. V četrtek dne 6. marca 1941. na Hotizi v prostorih gostilne Farkaš Elizabete popoldne ob 3. uri.

20. V nedeljo dne 9. marca 1941. v Turnišču v prostorih gostilne Švec pri cerkvi dopoldne ob 11. uri.

21. V nedeljo dne 9. marca 1941. v Dobrovniku v prostorih gostilne Toplak dopoldne ob 11. uri.

22. V nedeljo dne 9. marca 1941. v Bogojini v prostorih Prosvetnega doma dopoldne ob 11. uri.

23. V četrtek dne 13. marca 1941. v Soboti-okolica v prostorih Prosvetnega doma popoldne ob 3. uri.

24. V nedeljo dne 16. marca 1941. v Soboti občni zbor centrale ZPD v Prosvetnem domu.

25. V ponedeljek dne 17., torek 18., sreda 19. marca 1941. tečaj za odbornike društev in delavske zaupnike.

26. V nedeljo dne 30. marca 1941. veliko zborovanje ZPD v Soboti.

sti celo stoletje in je svojo individualnost pokazal na najučinkovitejši način...« — (»Koroški Slovenec«)

27. V nedeljo dne 2. marca 1941. v Odrancih v šoli pop. ob 3. uri.

Tečaji, ki so se dozdej vršili, so bili nad vse pričakovanje lepo obiskani, najmanjše število je bilo 250, največje pa nad 800 udeležencev. Na občnih zbora so delavci večinoma izvolili v odbor bivše odbornike. Delavci so vsem izvajanjem predavateljev zelo pazno sledili. Predvsem so se zanimali za vprašanja, ki se tičejo delavskega zaslužka v letošnjem letu. Delavstvo je pokazalo, da je nacionalno zavedno in da čuti z vsem srcem in vso dušo s svojo državo Jugoslavijo. Značilno je, da je delavstvo povsod izrazilo željo dobiti delo in zaslužek doma v državi, da mu ne bi bilo treba hoditi v tujino. Žal, da bo letos moglo dobiti doma zaposlitev največ do 2.500 delavcev. V Slov. Krajinimo 14.000 delavcev. Od teh 14 tisoč jih mora 7 tisoč ostati doma. To so namreč tisti delavci, ki imajo toliko svoje zemlje, da lahko eno ali dve leti vsaj za silo preživijo svoje družine, čeprav ne bodo šli za zaslužkom. Ostane še vedno 7 tisoč takih delavcev, ki nimajo dovolj potrebne zemlje, imajo številne družine in so prezadolženi ter bi bili življenjsko ogroženi, če letos ne bi mogli iti nikamor na delo. Od teh 7 tisoč nujno potrebnih bo torej šlo na delo doma v državi največ 2.500, dočim bo ostalim 4.500 delavcem nekje treba najti dela in zaslužka.

Upajmo, da je to romanje naših delavcev letos predzadnje. Še enkrat bodo morda šli v tujino potem pa ne več. Pričakujemo, da nam Bog pomore do tega, da bo vsaka naša slovenska delavska družina imela svoje posestvo in da bodo njeni člani lahko delali doma na svoji slovenski zemlji in, da jim ne bo treba več hlapčevati tujcu.

Zveza poljedelskih delavcev je sklenila pogodbo z državnim imanjem Be-

lje za 1.600 delavcev. Plače so določene za moške 20.- din za ženske pa 17 din. Plače za dela v akordu so temu primerno zboljšane. Zasluženno žito bodo delavci smeli peljati domov. Prevoznino plača imanje. Pogodba določa, da bo pri vsaki skupini po en delavski zaupnik, ki bo imel dolžnost paziti, da se bo delavska hrana pravilno, pravično in točno trošila. Namen tega je, da se prepreči kraja hrane. ZPD bo tako na državnem veleposestvu, kakor tudi na vseh ostalih privatnih posestvih v letošnjem letu vodila strogo nadzorstvo nad trošnje delavske hrane in izplačilom delavskega zaslužka. Glede članarine je plenum ZPD določil tako, da se tozadevno postopa v smislu pravil, to je, da tisti, ki se bo kamorkoli pogodil na delo, mora plačati članarino, tisti pa, ki na delo ne bo šel, pa ne bo plačal članarine.

Če bodo naši delavci šli v inozemstvo na delo, bodo šli samo tisti, ki so siromašni in zaslužka res potrebni ter moralno in drugače neoporečni. V to svrhu bodo izdane delavcem potrebne tiskovine-prošnje, ki jih bodo izpolnili in oddali občini v nadaljno postopanje. Take prošnje bodo dobile v roke vse lokalne oblasti, šle bodo skozi sedem ali osem instanc. Po preteku procesa bo posebna komisija odločila, kdo je vreden in potreben, da dobi dovoljenje za izselitev. Nujno potrebni delavci bodo dobili legitimacije zelene barve, manj potrebni pa bele barve. S tako selekcijo se bo pri delitvi dela siromakom dosegla pravica vsaj do 80% že v letošnjem letu. V poznejših letih pa se bo to izvedlo do popolnosti. Toliko našim delavcem in naši javnosti v vednost.

Iz pisarne

Zveze poljedelskih delavcev v Soboti.

Politični obraz sveta

V minulem tednu je bilo središče političnih dogajanj na jugovzhodu, oziroma na Balkanu. V ospredju političnega zanimanja je bila tudi naša država. V vojaškem oziru je bila na vseh bojiščih več ali manj tišina, kar je znak, da se oba vojaška tabora z vso silo pripravljata na grozovita razdejavanja. Kajti predno se bo sprožil vojaški stroj tako, da bo deloval brez ovir, je treba ustvariti na vseh bojiščih trdna politična tla.

Tako je bila v ospredju zanimanja cela vrsta držav: Bolgarija, Turčija, Jugoslavija, Romunija in Grčija. Nemčija si hoče namreč zavarovati ta prostor proti vsakim motnjam. Nemčija je zahtevala, da se mora Bolgarija jasno nasloniti in opredeliti na Nemčijo. Vsi listi so mnenja, da bodo nemške čete kmalu vse v Bolgariji in da ne bodo nikjer naleteli na odpor.

V ta čas spada tudi važen političen dogodek: Nenapadalni pakt med Turčijo in Bolgarijo. Znano je, da je Turčija do sedaj jasno izpovedala sovražno stališče do obojih, oziroma do Nemčije in Italije. Bolgarija je pa ves čas vodila do Nemčije prijazno politiko in ravno odločna vztrajnost Turčije, da se bo uprla z orožjem proti vsakemu vdoru kakih čet v Bolgarijo, je lanske leto zadržala Bolgarijo, da ni stopila v trozvezo. Sedaj se pa naenkrat dogovorita Turčija in Bolgarija, da se ne bo sta z orožjem napadali. Kako naj si razlagamo ta nenadni preobrat, da je Turčija spremenila svoje odločno stališče do Bolgarije? Nikakor drugače kakor s tem, da pomeni ta nenapadalni pakt

oslabitev angleško-turškega sporazuma, in Angleži sami priznavajo, kakor poročajo nekateri listi, da Turčija v tem oziru ni ravnala popolnoma lojalno.

ZAKAJ JE MORALA TURČIJA POPUSTITI?

Turčijo je nagnil k temu dejanju močan pritisk Sovjetske zveze, ki je kot prijateljska zaveznica Nemčije zagrozila Turkom, da bo kratkomalo napadla Dardanele in Kavkaz, če se bodo vmešavali v bolgarske zadeve.

Istočasno Nemčija pritiska na Grčijo, ki je v vojni z Italijo. Kajti po smrti predsednika vlade Metaksasa je začela Nemčija mirovna pogajanja, da bi Grčija sklenila mir z Italijo. Da Nemčija res to namerava, svedoči premikanje nemških čet proti bolgarski meji, ki hočejo, če ne bi prigovarjanje in grožnje nič pomagale, z vojaško silo priti do Soluna in Egejskega morja sploh. S tem je bilo dano čisto drugo ozračje na tem delu Balkana. In nemške čete imajo odločilen pomen pri usmeritvi Grčije in Turčije.

Seveda je imel ta nenadni preokret na politični pozornici odmev tudi v naši državi. Nemčija je namreč hotela vedeti, kakšno stališče zavzema Jugoslavija do vseh teh novih vidikov, ki se odpirajo na Balkanu. Nemčija je po naših zastopnikih izvedela v Berchtesgaden, da hoče naša država storiti vse za ohranitev miru na tem delu. Hoče ostati vseskozi nevtralna tako dolgo, dokler ni prizadeta sama. A prav tako je trdno pripravljena, da se bo z lastno

Nedelja Rešitev spora v tovarni Cvetič

Hudič skuša Jezusa.

Tisti čas je Duh Jezusa odvedel v puščavo, da ga je hudič skušal. In ko se je postil štirideset dni in štirideset noči, je bil naposled lačen. In pristopil je skušnjavec ter mu rekel: Ako si Sin božji, reci, naj bodo ti kamni kruh. - On je odgovoril: Pisano je: Ne žive človek samo od kruha, ampak od vsake besede, ki izhaja iz božjih ust. - Potem ga hudič vzame s seboj v sveto mesto in ga postavi vrh templja ter mu reče: Ako si Sin božji, vrzi se dol, zakaj pisano je: Svojim angelom je zate zapovedal in na rokah Te bodo nasili, da morda z nogo ne zadeneš ob kamen. - Jezus mu je rekel: Pisano je tudi: Ne skušaj Gospoda, svojega Boga! - Iznova ga vzame hudič s seboj na zelo visoko goro, mu pokaže vsa kraljestva sveta in njih slavo in mu pravi: Vse to ti dam, če predme padeš in me moliš. - Tedaj mu pravi Jezus: Poberi se, satan; zakaj pisano je: Gospoda, svojega Boga moli in njemu samemu služi! - Tedaj ga je hudič pustil, in glej, angeli so pristopili in mu stregli. (Mat. 4, 1-11.)

Postni čas je za naše versko življenje največjega pomena. To je 40 dnevni čas duhovnih vaj, veliki čas duhovne prenovitve naše notranjosti.

Smisel predpota je, da nas pripravi za pravo postno posvetitev, kajti za vsako dobro delo je treba skrbne priprave. Takoj v začetku postnega časa naj se vsak izmed nas vpraša: **Kako bom preživel letošnji post?** Tu velja predvsem: ne preveč sklepov, da ne bomo po kratkem pričetu omahnil. Sicer bomo podobni možu v evangeliju, ki je začel zidati stolp, a ga ni mogel dokončati — pa so se mu tedaj vsi sosede smejali.

Torej ne preveč. A nekaj pa, da se bo postni čas razlikoval od drugih časov. Najprej nekaj osebnih sklepov: Kaj bom storil v postu?

Ne omalovažujmo posta. Liturgija govori o postu z največjim spoštovanjem. Mislimo le na postno predglasje, kjer se čita ali poje: »S telesnim postom zatiraš napake, dvigaš duha in daješ krepkost in plačilo.«

Točno si določimo, koliko in kaj bomo zaužili pri zajtrku in pri večerji. Če je mogoče se odreči južini, kolikokrat na teden ne bomo jedli mesa, čeprav je dovoljeno itd.)

A pazili bomo tudi na post v širšem pomenu, na premaganje nam ljubih navad. Eden se odpove cigaretam, drugi sladkarijam, tretji alkoholu, četrti spancu po obedu, peti omeji obiske in zabave. Razume se, da se bomo ogibali vseh javnih vesellic. Če imamo s kom svajo, bomo vse odpustili in pozabili. Če smo komu napravili škodo, jo moramo v tem postu popraviti. Posebno moramo vrniti dobro ime in poštenje tistim, ki smo jim s svojim jezikom vzeli.

(Nadaljevanje s 1. strani.)

krvjo borila do konca za svojo neodvisnost in državno celoto. To je torej velik prispevek za politično pomirjenje na Balkanu.

IN ANGLEZI?

Angležem pa gre predvsem zato, da ohranijo na evropski celine svoje postojanke in da z orožjem podprejo svoje balkanske postojanke. Zato je v Grčijo poslala precejšnje okrepitve z orožjem. Zasedla je nekaj otokov pred ustjem Dardanel in odtod ni več daleč do Soluna, do bolgarske meje in romunskih petrolejskih vrelcev. Razen tega pridejo tudi afriške čete, ko so v Afriki opravile svoje delo, na grško bojišče.

NA VZHODU

pa sega Japonska po nizozemskih in francoskih kolonijah. Vsled tega je nastala huda napetost med Japonsko na eni strani in pa med Anglijo in Ameriko na drugi strani. Kakor poročajo časopisi, se je Japonska obvezala, da bo v času, ko bo Nemčija napadla Anglijo v Evropi, ona delala na to, da napravi čim več zmešnjav med angleškimi, ameriškimi in nizozemskimi kolonijami in bi s tem morale biti ameri-

Kakor smo zadnjič čitali v »Novinah«, je tovarna Cvetič v Soboti odpustila 41 delavk. Vse tukajšnje organizacije so se zavzele za delavke. Naprosile so merodajne oblasti posredovanja, da se ta socialna krivica popravi. Mnogo delavk bi, vsled odpustitve ostalo brez slehernega zaslužka v teh težkih razmerah.

Oblasti so šle delavkam na roko. Vzele so jih pod zaščito. Zveza združenih delavcev je storila vse, da zmaga pravica delavk. Tako je na posredovanje Zveze združenih delavcev prišlo do načelne rešitve. V soboto 22. februarja je Zveza poslala svojega zastopnika iz Ljubljane g. Križmana h g. Cvetiču, da posreduje. Zadeva je bila rešena na ta način, da je g. Cvetič sprejel ponudbo o volitvah, da naj vse delavke same odločijo, ali so za skrajšani delovni čas in s tem vse delajo, ali pa da jih dela omejeno število z daljšim delovnim časom. Dan za volitve je bil določen ponedeljek 24. februarja.

Volitve je vodil g. Kerec, šef Borze, dela, kot zastopnik Zveze združenih delavcev in Delavske zbornice v Ljubljani. V krasnih in jedrnatih besedah je orisal položaj in pomen delavstva. Apeliral je na socialni čut delavstva do delodajalca, a obenem povdaril veliko odgovornost delodajalca napram delavkam. Z govorom g. Kereca so bile delavke izredno zadovoljne. Slišale so besede, ki jih le redko slišijo.

KAJ PRAVITE?

Tudi pri nas je že dokaj takih penzionistov, ki jemljejo mlajšim kruh in se takorekoč mastijo ob obloženi mizi, drugi mlajši pa, ki bi bili prav tako zmogni opravljati isti posel, pa so brez dela, prepuščeni samim sebi. Pred kratkim sem bral med drugimi novicami v »Slovenec« tudi to, da bo prišlo tudi enkrat temu vprašanju do konca. Želeti bi bilo, da bi se to zgodilo čimprej. Samo pogledati bi bilo treba po raznih uradih, kako udobno sedijo taki gospodje tam in odjedajo kruh mlajšim morda sposobnejšim ljudem. Nekateri imajo celo po dve ali celo tri take službe, seve potem trije stradajo. Ali res ni merodajnih oblasti, ki bi tudi tukaj naredila pravico in red? Jaz sem prepričan, če bi odstranili te najrazličnejše penzioniste z mehkih stolčkov, bi vsi mladi ljudje, ki so voljni dela, dobili takoj delo in bi s tem bilo več zadovoljstva in manj nevere in komunizma pri nas. Tako pa marsikak, sicer dober fant ali dekle, ki se peha tu ali tam za službo, klone in skuša v nasprotnem taboru iskati rešitve. Gre tja iz nekakega razočaranja. — Kaj pravite na to g. urednik?!

Baša Ivan, narodni buditelj Slov. Krajine

Te dni je preteklo 10 let, odkar je odšel v večnost Baša Ivan, bogojanski župnik in dekan, narodni buditelj, prosvetni in kulturni delavec Slov. Krajine.

Prav je in narodna dolžnost je, da se ob desetletnici smrti spomnimo njegovega dela, njegovih žrtev in njegovih uspehov.

Živel in delal je rajni Ivan Baša v času, ko je ljudstvo Slov. Krajine prestajalo najtežje boje za svojo samobitnost, boje za narodne in človeške pravice. Madžarski nacionalizem je dosegel svoj višek z dualizmom l. 1876.

ške in angleške vojaške sile vezane na vzhodu in s tem oslabiljene na zahodu.

Ne smemo pa prezreti, da pri vseh teh dogajanjih mislijo Sovjeti v prvi vrsti le nase. Naj se bijeta Japonska in Anglija, Sovjeti to z zadovoljnostjo gledajo in upajo na možnost nove vojne, kadar bi lahko zopet zasedli kako ozemlje kje na Kitajskem ali v Mongoliji. To je njihova stara politika. Radi bi užgali vojni požar med Ameriko in Japonsko, češ naj se Amerika in Japonska izčrpata v medsebojnem klanju, ona bo samo čakala na ugoden trenutek, da bo iz razvalin te vojne odnesla lep dobiček.

Delavke je tudi nagovorila g. Cvetič. Moramo pa povdariti, da njen govor nikakor ni bil izraz socialne, še manj pa krščanske ljubezni in odgovornosti do delavk. V nezaželenih in neprimernih izrazih je le bičala slabo stran delavk.

Pozabila je, da ima vsak človek — tudi ona ni izvzeta — slabo stran in slabosti. Radi tega ji tudi delavke, ki živijo v vse drugačnih razmerah, kot Cvetičeva gospa, radevolje oprostijo in vržejo njen govor v pozabo.

Po končanih nagovorih so sledile volitve. Izid je bil ta, da je 79 delavk glasovalo za skrajšani delovni čas in 32 pa proti. Mi občudujemo pogum in zavednost teh delavk, ki jim ga je vcepila ZZZ in trezne besede g. Kereca. 38 delavk se je rajši odpovedalo večjemu zaslužku, si pritrngalo od ust in se s stanovskim pogumom postavilo za 41 tovarišic. Vsa čast, in priznanje jim. Pomilujemo pa tiste delavke, ki so tako zaslepljene, da se celo ponajšajo s članstvom ZZZ, a pri volitvah se niso zavzele za svoje sodelavke. — Želeli bi, da se delavke čim bolj strnejo vse za eno in ena za vse. Spor in nasprotstva med delavkami samimi naj nimajo mesta med njimi. G. Cvetič pa naj od svoje strani stori vse, da se v bodoče slični primeri ne bodo več dogajali, ampak naj vlada med njim in delavstvom domače soglasje, ki si ga tu na trojni meji vsi želimo.

DROBNE VESTI

Nemške čete v Romuniji se pomikajo proti bolgarski meji, poroča londonski radio in je pričakovati v najkrajšem času zasedbe Bolgarije. V Sofijo je prišlo več nemških generalštabnih častnikov in nemški vojaki urejajo zasilna nova letališča in razpletajo omrežje po bolgarski notranjosti. Pravi, da je bila zaprta tudi večja skupina Bolgarov, ki so se protivili prihodu nemških čet. Kaže, da je vse do podrobnosti pripravljeno za vkorakanje nemških čet v Bolgarijo.

»Pod vodstvom maršala Petaina, ki ga je božja Previdnost poslala Franciji v težkih časih, bo Francija kmalu doživela lepše dni.« je rekel predsednik ameriške legije Clement in dostavlja, da še nihče ni Francozom govoril tako kakor Petain.

»Z nemško pomočjo bomo zmagali,« je navduševal Mussolini svoje fašistične črne srajce v Rimu. »Naša trdna volja je, da si prisvojimo nazaj vse, kar smo izgubili, naša trdna odločnost, da spet dobimo to, kar je naše, je strahovita.«

Nemške čete v Španijo. Neki nemški častnik je prišel po nalogu svoje vlade

v špansko mesto Santander, ki je skoraj do tal pogorelo vsled neke eksplozije ter ima nalogo, da se briga za stanovanje in prehrano, kar se tiče nemške vojske. Seveda pravijo, da bo nemška vojska zato tam, da sodeluje pri gradnji novih hiš v Santandru.

Dvesto tisoč mož afriške armade je pripravljenih za prevoz na grško bojišče, če bi postalo potrebno. Tako sta sklenila angleški zunanji minister Eden in angleški general Wavell.

Nemški vojaki so postavili pontonski most čez Donavo do bolgarskega brega. Čez most so položili tudi železniške tračnice, kar pomeni, da bodo uporabljali ta novi most tudi za vojaške vlake.

»Še nikdar nikdo ni užival tako velik diplomatični ugled, kakor ga danes uživa papeštvo.« Italijanski list »Popolo d'Italia« je dal Vatikanu priznanje z ozirom na zadržanje v sedanji vojni in pravi: »Vatikan je danes nevtralen, sveto in nedotakljivo ozemlje in da moralne naloge vodstvo katoliške cerkve dvigajo iznad vseh sporov udeleženec vojne. Samo v primeru, če bi kateri od vojskujočih se taborov zaprosil Vatikan, naj poskusi vpostaviti mir, samo takrat bi Vatikan posegel vmes in sprejel mirovno poslanstvo.«

V Romuniji zapirajo še naprej. Dosedaj je bilo zaprtih zaradi uporov v Rumuniji 4.198 oseb. Vojaško sodišče v Bukarešti dan za dnem izreka nove obsodbe. Večina obsodencev je obsojena na robijo. Našli so tudi pri upornikih mnogo orožja in streliva.

Na svetu je 131 milijon Američanov. V Združenih državah so letos imeli ljudsko štetje. Po tej statistiki je v Združ. ameriških državah 131.669.275 oseb. Pred 100 leti jih je bilo samo 17 milijonov. Kajpada se je prebivalstvo največ pomnožilo radi naseljencev iz drugih zemljin. V desetletju 1920. do 1930. se je prebivalstvo povečalo za 16%. A v zadnjem desetletju 1930. do 1940. samo še za 7%. Moramo namreč vedeti, da je Amerika po zadnji svetovni vojni zaprla vrata vsem izseljencem iz Evrope. Prirastek prebivalstva v zadnjih desetih letih je zlasti tam, kjer po večini prebivajo zamorci.

Turčija se bo z orožjem uprla vsakemu napadu, ki bi kršil njeno neodtujljivost in neodvisnost,« je dejal turški zunanji minister Saradzoglu.

Hitler je imel ob priliki 21. obletnice ustanovitve narodnosocialistične stranke v ponedeljek dne 24. februarja govor, v katerem je na svoj znani način povečeval svojo narodno-socialistično stranko. Važno je bilo le to, da je napovedal za mesec marec in april najhujšo pomorsko bitko.

Turško-bolgarska nenapadalna pogodba je bila sklenjena brez sodelovanja Sovjetske zveze, pravi službena sovjetska agencija Tass.

Monarhija si je porazdelila raznarodovalno delo, izročila med drugimi Slovani Madžarom tudi ljudstvo Slov. Krajine. Iz velikega uspeha Madžarov je oživel napadalni duh in ošabnost brez primere. Poleg tisočletnega socialnogospodarskega pritiska madž. grofov, je začel odslej tretji naš narod še zavestni nacionalni in kulturni pritisk. Narod tlačanov in kmetov bi naj pod navalom liberalno-šovinističnih madžarskih nacionalistov izgubil še zadnjo drobtino dane dediščine, ki jo je sprejel iz rok svojih očetov — svoj jezik, svojo najintimnejšo lastnino »skrinjo zarez« slehernega ljudstva. Madžari so imeli na svoji strani vse svetne moči: cesarja, plemstvo, višjo svetno in cerkveno gospodstvo, imeli so denar, gospodarsko, politično in socialno nadmoč v taki meri, da je stal nasproti njim narod Slov. Krajine golih rok nasproti. Te razmere so sicer nam vsem dobro znane — našim sonarodnjakom drugod pa še vedno ne dovolj, a treba jih vedno znova povdarjati, kadarkoli se spominjamo naših narodnih voditeljev v tej žalostni dobi. Treba je povdariti zato, da vemo, da so se vsi oni, ki so bili z Ivanom Bašo, borili na življenje in smrt, da torej ne spadajo samo med naše narodne buditelje, marveč med narodne junake.

Bil je župnik Ivan Baša narodni delavec, ki je delal trdo, oral ledino, ne-

izorani svet v Krajini. Izorati je bilo treba ta svet, da nam danes pod svobodnim soncem rodi stoteren sad. Bil je Ivan Baša narodni buditelj: o pravem času je s svojim učiteljem dr. Francem Ivanocyjem in tovarišem Jožefom Kleklom poklical na budno stražo ubogo, nezavedno ljudstvo, ki ni prav vedelo, kakšni so nameni ošabnega gospodarja. Kot tak je postal in ostal eden izmed stebrov, eden izmed obrambnih stolpov na vzhodni in toliko preskušane slovenstva. V eni roki pero, v drugi meč, je držal obrambni zid: bodisi kot voditelj prosvetnih organizacij, bodisi kot časnikar in nabožni pisatelj, bodisi kot veliki dušni dobrotnik svojega dijaštva, ki ga je ljubilo kot svojega očeta. Bil je eden izmed »velikih duhovnov«, res duhovnik svojega naroda, ker je ohranil narodni duh in pripeljal svoje ljudstvo v obljubljeno deželo — Jugoslavijo z besedami, ki jih je izrekel med zbranim ljudstvom in to prav na dan 1. dec. 1918., ko je Baša izrazil zahtevo prekmurskega ljudstva v sledečih besedah: »Mi slovenski narod bogojanske notarišije želemo pravdeno zagotovljenost cerkvene, šolske, kulturne in ravnitel-ske samouprave. Nam je treba autonomijo. Vsaki uradnik naj slovenski guči z nami!« Trajen spomenik si je pa pokojni dekan Baša postavil z novo monumentalno Plečnikovo cerkvijo v Bogojini.

Jože Maučec.

Zasedanje banskega sveta v Ljubljani

Od 17.--22. februarja 1941. je bilo XIII. zasedanje banskega sveta naše banovine

Zasedanje je otvoril z obširnimi in pomenljivimi govorom g. ban dr. Marko Natlačen. V govoru se je dotaknil vseh perečih vprašanj naše banovine in pojasnil delo v minulem proračunskem letu, kakor tudi razvijal načrte za bodoče proračunsko leto. Ob koncu 2 in pol ure trajajočem govoru je s prstom pokazal na našo bolečo duhovno rano med inteligenco — na komunizem. Z narodnim zanosom je odločno poudaril, da nikdo, ki nosi v žepu boljševiski koncept, ne more služiti ne Jugoslaviji, še manj pa slovenski skupnosti in bo vsak, če bo potrebno, nasilno odstranjen. »Tem krivim, po večini dobro plačanim prerokom, ki brez čuta odgovornosti begajo na našo narod, veljaj naša najodločnejša borba. Država bo porabila za njih zatrtje vsa sredstva, pri tem pa naj sodeluje vsa naša javnost... Zaupajmo v življenjsko moč svoje države,

zaupajmo v božjo pomoč, vsi se tesno strnimo okrog naše junaške dinastije Karadžordževićev!« Tako je končal ban svoj govor.

Za tem so podali načelniki posameznih odelkov na banovini svoja poročila. Vmes pa so se oglašali naši banski svetniki iz vseh delov Slovenije in razgrinjali v banski palači težave in potrebe našega ljudstva v posameznih okrajih.

Tega zasedanja so se udeležili vsi naši trije banski svetniki: G. Klekl Jožef iz Črensovcev, g. Hartner Ferdinand iz Sobote in g. Bačič Franc od Grada.

Vsi trije so živahno posegali v debato pri posameznih razpravah in so se odločno zavzemali za rešitev vseh perečih vprašanj v naši Krajini, zlasti za olajšanje gospodarskih težav. Zaradi važnosti prinašamo obe resoluciji, ki sta bili sprejeti na predlog naših banskih svetnikov in govor g. Klekla.

Govor g. Klekl Jožefa, banskega svetnika, na zasedanju banskega sveta pri razpravi o socialni politiki.

Gospod ban! Gospodje banski svetniki!

V poročilu banovinske poklicne svetovalnice in posredovalnice v uvodu citam sledečo važno trditev g. bana: »Za obstanek majhnega naroda je važno, da se noben njegov član ne izgubi.« Izgubijo se pa mnogi člani naroda, če ni

1. duhovnih in

2. materialnih sredstev za očuvanje njihove narodne samobitnosti.

Duhovna sredstva so: verska vzgoja in na krščanskih temeljih sloneča prosveta. Ta pa je brez poglobitve verskega življenja nemogoča, zato sem predlagal pri razpravi prosvetnega oddelka duhovne vaje za učitelje, kakor je to že v drugih državah upeljano.

Materialna sredstva so: briga, da narod dobi delo za preživljanje.

Obe sredstvi je treba nuditi narodu doma. Če mu teh ne nudijo, ga poganjajo preko meje po krivdi oblasti, ki bi mu morala ta sredstva nuditi in skrbeti za njegov obstoj.

Čitam v proračunu v partiji 58, da je banovina določila podpore za izseljence in priseljence 187.500.- din. Ta postavka jasno svedoči, da imamo izven meja naše domovine in naše narodne skupnosti svojo kri, ki jo hočemo, kakor smo jo tudi dolžni, očitati v zvestobi do naroda in države. Zakaj imamo izseljence, je lahko odgovoriti. Domača zemlja jim ne nudi toliko sredstev za preživljanje, kolikor potrebujejo, to je glavni vzrok. Nič manjši vzrok leži tudi v tem, da precejšnje število izseljencev ni bilo in ni tako globoko vzgojeno na versko-prosvetni podlagi, da bi ga ljubezen do naroda in države mogla obdržati doma, ko je imel zadosti sredstev za preživljanje. Je pa tudi še tretji vzrok, ki tira zlasti naš obmejni narod v tujino in ga okužuje z nevarnimi idejami za narod in državo in ta je:

a) ker ni še zadostne omejitve za izseljevanje,

b) ker ni zadostne preskrbe z delom,

c) ker narod ne dobi tiste zemlje, katera mu pripada ex iustitia et caritate in ki je pozvana, da prehrani to siromašno obmejno prebivalstvo.

Ad a) Imamo mnogo slučajev, ko so bogati sloji dobili dovoljenje za izselitev, odnosno za delo v tujini, a siromak je moral ostati doma brez dela in brez sredstev za preživljanje. So slučaji, da je izseljenec dal v najem svoje okrog 20 oralov obsegajočo posestvo in šel v tujino na delo, služil na dve strani, v tujini z mastnim zaslužkom in doma z mastno najemnino. Siromak, katerega je pa izpodrinil, pa je kakor pravijo, vagal glad doma. Je to sicer neizmerno kočljiva točka, komu naj oblast dovolji izselitev in komu to zabrani. A so splošni kriteriji, ki jih po zaslišanju poznavalcev razmer in lokalnih faktorjev lahko z mirno vestjo uporabljamo oblast in deloma na ta način omeji nepotrebni izselitev, potrebnim pa, da možnost, da se na sezonskem delu ali v tujini prehranijo. Žalostnejše mi je

malokje in malokdaj videti kot hiše izseljencev, ki samevajo zaprte sredi neobdelanega vrta, cela družina pa gara v tujini tako dolgo, dokler jim domačija ne propade, sami pa tudi nešteto krat telesno in duševno propadejo. So to sicer redki slučaji, a žalibog obstajajo.

Ad b) Ob dvajsetletnici naše proslave ste, g. ban, javno razglasili veselo vest, koliko milijonov je odobrenih za regulacijo Mure. Ne da se popisati, s kakšnim navdušenjem je narod sprejel to Vašo izjavo, še manj se da popisati tista potrlost, ki stiska srce naših siromakov, ker odobrena vsota še ni otvorjena, narod nima dela, neukročena Mura pa mu brez usmiljenja trga tisti mali košček zemlje, ki mu je še ostal. Posebno nas je zabolelo, ko se je zvedelo, da se je iz odobrene vsote za nas, porabil en del kot posojilo za melioracijo drugod z zagotovilo, da se nam bo denar ob priliki vrnil. Da iztrgamo velikemu delu našega prebivalstva izseljensko palico iz rok, je nujno potrebno, da se otvori kredit za regulacijo Mure in se z delom začne še letos in to s krepko roko.

Ob tej priliki z največjo hvaležnostjo poudarjam dobrote kralj. banske uprave, da se bo gimnazija še letos zidala v Soboti in s tem dala zopet enemu delu našega ljudstva kruha in ga odvrnila od izseljevanja. In ko se g. banu za to dobroto v imenu naših siromakov zahvaljujem, ga s prav gorečo ljubeznijo do siromakov prosim, naj še letos reši kredit, potreben za zidavo

Vukov Lojze:

Drobne izpred sodišča.

Vsako sredo je uradni dan. Takrat je dovoljeno strankam stavljalci najrazličnejša vprašanja, da jih sodišče reši ali pa vsaj skuša rešiti. Prihajajo trumoma in se prerivajo. Vsak bi rad prej prišel na vrsto.

„No, kaj pa bi?“ navadno pozove sodnik stranko, ki hoče kaj vprašati.

„Prosim lepo gospoda sodnika“, začne že starejši možakar, „jaz bi njh rad pitao, kak stoji ta stvar. Moj sin je doma, jaz sam njemi prek dao vérvstvo s pravicov vživanja do moje smrti. On pa mi zdaj nikaj nešče dati. Pred menov vse zakleple, ne da mi jesti, ne kupi mi obleča, sploj z menov slabo ravna. Ka naj nepravim?“

„Hja, veste“, — povzame besedo sodnik, — „zglihati se morata in on vam bo moral plačati vse, kakor sta se pogodila.“

„Pa lepo njh prosim, gospon sodnik, če pa on nešče nika čüti od toga. Kak se pa te naj pogljava!“

„Pol pa ga tožite, če se noče drugače pogljava!“

„Kama pa naj vložim tožbo?“

„Enemu fiškališu morate dati vso stvar in on bo potem že naredil dalje.“

„Razmim, gospon sodnik, pa lipo zalim na tanači.“

„Pa, vi“, se je sodnik ozrl dalje na drugega, ki je tudi čakal.

„Prosin gospoda birova gjes san meo goske, štere so se pasle celo leto v mo-

bolnišnice v Soboti in da stopi v stike z občinami in drugimi faktorji Slov. Krajine, da more izvršiti odkup šum bjelovarske imovinske občine. S tem odkupom ne okrepimo samo slovensko posest na meji, ampak damo tudi dela mnogim našim ljudem. Dosedaj so drvarji iz Like bili nameščeni v šumskih delih poleg malega števila naših, a naši drvarji so morali iti po svetu. Naša Rafaelova družba jih je morala sama zbirati za Francijo.

Ad c) Iz gole nesebične ljubezni so naši domači ljudje delali na to, da siromaki, navezani na veleposestvo v Beltincih, dobijo tisti del nadmaksimuma, ki ne odgovarja po zakonu zahtevanim predpisom. Da se ta namen doseže, so izposlovali na ministrstvu edinstveno komisijo, ki naj ugotovi, da li res ne služi nadmaksimum določenim namenom in da li res obstojajo zakoniti pogoji za odvzem in razdelitev tega nadmaksimuma. Komisija je bila sestavljena brez domačih faktorjev, ki razmere poznajo in je hvalevredno dognala, da nadmaksimum res ne služi namenom, ki jih zahteva zakon. Veleposestnica je proti odloku vložila priziv in na državnem svetu zmagala. Državni svet sicer priznava, da nadmaksimum ni služil namenom, ki jih določa zakon, a iz formalnih razlogov je poročilo komisije, da se nadmaksimum odvzame, zavrnil in prizivu veleposestnice ugodil. Ti formalni razlogi so bili na pr., da zapisnik ni bil sestavljen na licu mesta, ampak v Ljubljani, da veleposestnica ni bila zaslišana itd. Več sto oralov zemlje, ki bi prehranila mnoge družine, ne pride po ugoditvi prizivu v roke našim ljudem, ampak ostane veleposestnici, ki nima družine.

Ni mi znano, da li so člani komisije, ki so te formalnosti zagrešili, bili pozvani na odgovor ali ne. Še manj mi je znano, dali so bili kaznovani zaradi malomarnega postopanja. Narod je lačen, raztrgan, služinčad pregnana s 1. majem iz dosedanjih stanovanj in siromaki s tresočim srcem pričakujejo, kakšen rezultat bo dosegla nova komisija, ki je ravno sedaj na delu. Toliko sem doznal, da je zapisnik nove komisije porazen glede semenogojne postaje in živinoreje.

Največja krivica v tem delikatnem vprašanju bi bila, če odvzetega nadmaksimuma ne bi dobili naši siromaki. Edino za te in samo za te se je začelo delo za odvzem nadmaksimuma in če se v druge namene obrne, bo to postopanje pregnalo mnoge družine preko mej države z mržnjo v srcu, da so jim

vzeli kruh iz ust in so jim potisnili izseljenske palice v roke. To postopanje bi potem nosilo odgovornost za vse tisto zlo, ki bo prihajalo za državo in narod iz tujine potom izseljencev.

V imenu siromakov iz okoliša beltinskega veleposestva javno izjavljam, da se ta krivica ne sme zgoditi in predlagam, da se iz odvzetega nadmaksimuma izloči tistih približno 10 kat. oralov za arondacijo (zaokroženo potrebo) nameravane gospodinske šole v Beltincih, ki jo g. ban že dolga leta namerava ustanoviti. Ostali odvzeti nadmaksimum pa naj dobijo agrarni interesi, ki žive v območju beltinskega veleposestva deloma za stavbišča, največ pa za preživljanje njihovih družin.

Nadalje predlagam, da se v bližini kmetijske šole v Rakičanu nahajajoči kompleks, zvan »Müzga«, ki obsega okrog 100 oralov dobre zemlje, podeli banovini v svrhu semenogojne postaje in jo upravlja kmetijska šola v Rakičanu. Stroški postaje se s tem zmanjšajo in kompleks bo mnogo večji, kot se je de facto dosedaj porabil v svrhu semenogojne postaje. Ko so namreč prvič pregledali površino za semenogojno postajo določenega kompleksa, je predkomisija dognala — moja malenkost je bila tudi zraven, — da je bilo posejanega okroglo 5 k. o. Za nadaljno obdelavo je bilo izločenega še okoli 20 k. o. Več sto k. oralov, ki so bili določeni v svrhu semenogojne postaje, so pa služili izključno koristim veleposestnice.

Načelnik kmetijskega oddelka je poudarjal pri citanju poročila o kmetijstvu: »V Beltincih bo treba skrbeti, da se površina sedanje selekcijske postaje ne bo zmanjšala.«

Z mojim predlogom se ta površina ne bo zmanjšala, ampak še povečala, ker namesto obdelanih 25 oralov v Beltincih, dobi banovina 100 oralov v bližini Rakičana, torej bo mnogo na boljšem, kot je bila sedaj. S tem se popravi tudi krivice, ki so jih morali prestati agrarni interesi iz vasi Dokležovje. Kajti predpisi agrarne reforme predvidevajo, da se agrarni interesi enega veleposestva ne dodeljujejo drugemu veleposestvu. A kljub mnogim protestom so bili agrarni interesi iz vasi Dokležovje v lendavskem srezu dodeljeni v soboški srez, iz veleposestva grofice Marije Zichy na veleposestvo grofa Saparija, eno uro daleč od hiš, takrat, ko niti prave poti ni bilo do njiv. Dokležanci, Melinčarji, predvsem služinčad veleposestva grofice Marije Zichy in drugi siromaki naj dobijo odvzeti nadmaksimum, banovina pa naj goji semena na »Müzgi« iz rakičanske šole, pa bo vsestransko pomagano.

En interesantni slučaj naj omenim v zvezi s tem. Ker nismo bili na jasnem, kako je z veleposestvom kneza Esterhazija, ki ga je banka za parcelacijo po-

tomi „amrač“, ka nikdar nema zadosta. Pa zbogom.“

„Pa vi?“

„Jaz sam prišla gospon birov zato, ka me moja hči preveč slabo má. Nešče me pucati, mi ne da drv, da bi si künila v hiži, jesti mi tüdi ne da. Znajo, jaz sam velka sirota. Vse sam njoj prek dala, ka sam si mislila, ka de te bokša z menov. Zdjaj niti jesti, niti tople hiže nemam. Od sosidov kaj malo dobim, da živem. Tüdi spim ednok pri tem, drgoč pri drugom sosidi, da ne zmrznem v toj zimi. Te mi je vse obečavala, zdjaj mi pa nika ne da. Nikaj naj napravijo gospon birov, ka jaz ne bom takša sirota.“

„Dobro, mi vam sedaj tu napišemo povabilo, pa pridita v sredo obedve, da se poravnata“. Med tem je uradnik napisal povabilo in ji dal.

„To dajte na občino, da ji izročijo, pa potem v sredo pridita.“

„Lipo zahvalim, gospon birov, pa zbogom naj ostanejo.“

„Gospon sodnik, jaz sam pa prišeo zavolo toga, ka mi sosed vsigdar mejaš preora. Že mi je dobre štiri brazde preora. Zdjaj sam pa jes dao to drugoč z džilerom vö zmeriti. Zdjaj mo ga pa tožo. Eti mam od džilera njugto, ka je resan tak, kak pravim. Ka pravijo, gospon sodnik, ga jes lejko tožim.“

„Seveda, zakaj pa ne? Le do fiškališa morate stopiti, naj vam on napravi tožbo.“

„No, pa bom šou, magari celo njivo zapravdam, bom bar znao, da sam jo zapravdam. Raj dam fiškališom, kak pa

No in takih in podobnih drobtin je vse polno, da se jih človek kar naveliča poslušati. Prav tako mučno je poslušati take drobtine, kot spovedniku v spovednici, ali še celo težje. In ti grešniki so prav tako različni, kot oni v cerkvi, vsak ima svoj poseben greh. In ko tako gledaš ljudi, kako so slabi, se nehote vprašaš, kaj je vendar nagnilo te ljudi k temu, da so taki!...

Tako gre vsako sredo od osme do dvanaajste.

nujala agrarni zadrugi v Črensovcih za odkup, sem se po svojem znanu na Madjarskem obrnil na samega kneza Esterhazija in prosil njegove izjave, da li je veleposestvo še njegovo ali je že prodano. Govorilo se je namreč, da je prodano za velikansko vsoto dolarjev takrat, ko so ti največ notirali. Novi lastniki veleposestva so namreč trdili, da je veleposestvo še last kneza Esterhazija in da imajo oni samo pooblastilo ga prodajati in parcelirati. In na svoje največje začudenje sem preko svojega prijatelja na Madjarskem dobil od kneza Esterhazija odgovor, da on z veleposestvom nima več ničesar opraviti, ker je to prodano in izplačano. Prepis te njegove izjave sem poslal na agrarno oblast v Ljubljani pred pri-

bližno 10 leti, a odgovora seveda še do sedaj nisem dobil. Da je državni erar za težke vsote oškodovan, vprašam, ni nobena krivica? Vprašam, bi bila krivica, če bi siromašni narod prišel do tiste zemlje, katera mu pripada in na kateri je robotal s svojimi pradedi tisoč let in mu ne bi bilo treba iti preko mej države v tujino iskat si bridkega kruha?

Iz srca govorim, g. ban. Nikogar ne obdolžujem, a vpijem z glasom pušča-ve, z glasom viharja, ki ga rodi ljubezen do pravičnosti, ljubezen do siromašnega ljudstva, ljubezen do domovine in ljubezen do slovenskega naroda: omejite izseljenstvo, dajte zemljo in delo, kolikor le morete siromakom doma.

Resolucija, ki jo je prečital g. Klekl Jožef, banski svetnik pri razpravi o socialni politiki.

Sprejeta na XIII. rednem zasedanju banskega sveta dravske banovine v Ljubljani dne 21. februarja 1941.

V Slovenski Krajini živi siromašen in najgostejše naseljen narod in ker nima zadostne zemlje za preživljanje, mora leto za letom hoditi na sezonska dela v državi in se izseljevati v tujino. Tujina ga pa pokvarja s svojimi škodljivimi vplivi v versko-moralnem in narodno-državnem pogledu, obenem pa mu izmzgava telesne moči. Ko se vrne, postane dvakratno breme in to nevarno breme za narod in državo. Mnogo izseljencev pa se sploh ne vrne in mali slovenski narod izgublja s tem svoje tako potrebne člane; bogati pa tuje, velike narode, ki so večkrat brezbrizno, če ne sovražno razpoloženi našemu narodu.

Da se ta velika narodna nesreča zmanjšuje in preprečuje, je potrebno, da kraljevska banska uprava

1. določi sigurne norme, ki ne bodo dovoljevale izselitve nepotrebnim;
2. naj se odvzeti nadmaksimum bel-tinskega veleposestva razdeli med okoliške agrarne interese v svrhu stabilizacije in obdelovalne zemlje in travnikov, banovina si pa obdrži samo tisti del, ki je potreben za arondacijo nameravane gospodinske šole v Beltincih; v svrhu semenogojne postaje pa naj prevzame v bližini kmetijske šole v Rakičanu ležeči kompleks »Müzge«, kjer je nad 100 k. o. dobre zemlje na razpolo-

go. Agrarni interesi, ki so to zemljo obdelovali, pa naj se prenesejo v bližino svoje vasi Dokležovje na bel-tinsko veleposestvo;

3. naj se nujno izvrši revizija na vseh veleposestvih Slovenske Krajine, ki, so dobila nadmaksimum, da se doloži, da li ta služi namenom, ki jih določa zakon;

4. naj priskrbi primerno zaslužen odpravnino ali pokojnino vsej odpušeni služinčadi veleposestev, ki je dolga leta garala na veleposestniški zemlji za skromno plačilo, povečala pa s svojim znojem dohodke veleposestnikov, največkrat tujih državljanov, ni pa dobila pri odpustu iz službe odpravnine, še manj pa dobiva kake pokojnine. To se tiče v isti meri pravičnosti tudi novih lastnikov veleposestev, ki potem, ko so dobili te v posest, niso obdržali del stare služinčadi, ampak jo brez odpravnine vrgli na cesto;

5. naj zastavi ves svoj vpliv, da pri razdelitvi izseljenkega fonda Slovenija dobi njej pripadajoči del in da tega odstopijo v tisti višini trem Rafaelovim družbam v banovini, kolikor glavarine so izseljenci njihovega območja plačali.

Pripomba: O teh predlogih se bo vršila po obljubi g. bana še posebna anketa.

Resolucija, ki jo je prečital g. Hartner, ban. svetnik, na zasedanju banskega sveta v Ljubljani dne 19. februarja:

Spoštovani gospod ban!
— Spoštovana gospoda!

Poleg ostalih perečih vprašanj v Slov. Krajini je eno izmed vseh najbolj pereče zaposlitev sezon. poljedelskih delavcev. Smatram za svojo največjo dolžnost, da se tega vprašanja dotaknem na tem mestu. Gospoda!

Lansko leto je izmed naših 14 tisoč delavcev šlo na delo komaj 4500 ljudi. Od teh v Vojvodino 2000, na javna in

utrjevalna dela 400, v Francijo 770. Zanimali so tam doživeli svojo tragedijo. Razen tega jih je šlo v Nemčijo 677 legalnim potom in okoli 653 pa ilegalnim potom. Ti so enostavno pobegnili preko meje. Tako je približno 75 odstotkov vsega delavstva ostalo doma brez dela in zaslužka. Mlajši moški so šli na orožne vaje. Njih žene in sorodnice pa si same iz moralnih in drugih razlogov, kakor tudi iz bojazni pred izkoriščanjem, niso

upale, niti mogle iti kam na delo.

Rezerva, ki so jo delavci imeli bodisi v gotovini ali v živilih, je kaj hitro končala, zlasti ko je draginja rapidno narasčala. Danes so vse tiste družine, ki so bolj številne na kraju z vsem in jim preti pomanjkanje. Nič ne pomagajo zaloge živil pri premožnejših slojih, ko siromak nima denarja, da bi si jih kupil.

Lani smo našim delavcem dopovedali, da jih naša oblast radi nevarnosti, ki jim preti v vojskujočih se državah, ne upa pustiti na delo v tujino. Delavci so nam verjeli in to mirno sprejeli ter se vdali v usodo. Toda, ko so brali v časopisih in sami videli, da je iz Hrvatske banovine šlo nad 9000 delavcev v Nemčijo, so bili ogorčeni in so se vprašali, če morda niso vsi iz ene in iste države. Vprašali so kakšna pravica je to, da eni imajo izjemo, drugi pa ne. Hrvatje preje niso hodili v Nemčijo, zdaj pa so šli, naši delavci pa, ki so vedno hodili, niso smeli iti, ali pa v zelo omejenem številu. Tudi starostna meja je bila določena na minimum, saj so smeli iti starci od 40 let naprej, dočim so iz Hrvatske šli delavci vsake starosti.

Gospoda! V noveletni številki »Novin« je bil napisan članek, v katerem pisec, ki razmere dobro pozna, objektivno in jasno pove, kaj čaka naše ljudi koncem meseca marca in začetkom aprila t. l. Samo na to opozarjam, da tako naprej več ne more iti. Apeliram in prosim, da se to vprašanje na en ali drug način uredi. Mi ne silimo, da bi naši delavci morali iti ravno v tujino, mi prosimo, da se tem ljudem da delo doma v državi. Če pa to ni mogoče, tedaj se jim naj v imenu božjem dovoli oditi tja, kjer si lahko kaj zaslužijo. Javnih del bo letos pri nas malo, ali nič.

V Vojvodini bo dobilo zaposlitev okoli 2000 delavcev. Ostane nam še 5000. Kam pa s temi? Od 14 tisoč smo reducirali na 7 tisoč, torej za polovico navzdol. Teh 7 tisoč pa moramo brezpogojno zaposliti, naj bo karkoli. Ugotovili smo

»Razvalina življenja« na odru v Soboti

Soboški dijaki — člani Slovenske dijaške zveze — so bolj tiho, a tem bolj dostojanstveno proslavili sedemdesetletnico župnika in pisatelja Franca Sal. Finžgarja. Brez dvoma je on največji ljubljene med podeželskimi igralci kakor tudi med gledalci. Saj je v svojih ljudskih igrah tako verno zajel življenje in značaj gorenjskega človeka in ga s silo, ki je samo njemu lastna, tudi dramatsko oblikoval.

Polna dvorana zadnjo soboto je bila najlepše priznanje vsem, ki se kakorkoli trudijo in udeležujejo na odru. Kajti s tem pomagajo dvigati idealizem in zabrisujejo vrzel, ki bi sicer zazijala v dušah našega soboškega okoliša.

Pred začetkom igre je dijak Varga na kratko orisal izklesano Finžgarjevo življenjsko podobo, njegovo delo, značaj in zasluge.

Kar se tiče uprizoritve igre, moramo reči, da so se dijaki potrudili in niso ostali samo na sredi igrskega podaja-

tudi to, da tisti delavci, ki so lani bili v tujini, niso niti najmanj navdušeni za kake tuje ideje, kakor to nekateri činitelji tako močno in vedno povdarjajo. Tisti pa, ki niso smeli iti ven, doma pa niso mogli dobiti dela, so postali apatični in se s tem nekako maščujejo, češ če mi ne daste živeti ne doma, ne drugod, pa ne bom več noben patrijot. Iz socialnega gledališča je to popolnoma razumljivo. Zadovoljen delavec je tudi dober patrijot in narodno zaveden. Če pa delavec trpi pomanjkanje, se od njega to ne more zahtevati. Kaj takega smemo pričakovati samo še od inteligenta, pa še tak odpove, če trpi pomanjkanje.

Vprašanje izseljevanja bo letos urejeno tako, da bodo tisti delavci, ki so zaslužka nujno potrebni, dobili izkaznice in sicer najsiromašnejši zelene, manj siromašni pa bele. Bolj potrebni bodo dobili delo najprej, potem šele ostali. Kdor pa take izkaznice ne bo imel, ne bo smel računati s tem, da bi šel na delo. To vprašanje bo urejeno približno tako kakor krušne karte. Sresko načelstvo, Borza dela in Zveza polj. delavcev bodo to uredili.

Kar se tiče meje starosti, naj velja isto pravilo kakor v banovini Hrvatski in drugih krajih naše države. Kdor je siromak, tistega naj se pusti. Če ne bo tako, bo zopet nezadovoljstvo med delavstvom.

Kdor pri tem misli kaj oporekati, ga prosim naj se potruži v naše siromašne bajte k številnim, 10 in veččlanskim družinam in naj okusi z njimi skupaj grenkobo, pa bo takoj spremenil svoje mišljenje. Vsi razlogi, ki so jih gotovi činitelji tako pogosto navajali, kako škodljivo je za naš narod izseljevanje, so na mestu in pravilni, toda pri tem je treba vpoštevati dejstvo, da ljudje morajo jesti, ker če ne, bodo morali iti živi v zemljo. Prosim torej ali zaposlitev doma, ali pa dovolitev izselitve tja, kjer se zaenkrat to še da, da se zgoraj omenjenemu številu delavcev zagotovi zaslužek v tem letu.

nja. Da je bila igra skrbno pripravljena in tako dosegla lep uspeh, gre za sluga režiserju prof. Potokarju. Le tu in tam so bili včasih prerahli povdarki pri važnejših besedah. Kajti Finžgarjev slog je krepak in krepko morajo doneti tudi njegove besede na odru. Pa to je zabrisalo skrbno igranje in lepa dekoracija odra.

Naš zunanji minister Cincar-Marković vrnil obisk Madžarski. V sredo 26. februarja je odpotoval naš zunanji minister Cincar-Marković v Budapešto, da na slovesen način izmenjajo potrdilne listine o paktu večnega prijateljstva. Obenem pa je to tudi zgodovinsko srečanje dveh narodov, ki želita v najtežjih trenutkih gojiti prijateljstvo in skupno nastopati proti skupnim nevarnostim.

Nova francoska vlada. Francoska vlada je bila tako preurejena, da je postal podpredsednik ministrskega sveta in notranji minister admiral Darlan, vojni minister general Hutzinger, dočim Lavala sploh niso sprejeli v vlado.

Za žalost in smeh.

Pri sosedovih kuhajo žganico. Janezek, učenec drugega razreda je tamkaj in poslušal, kako počasi kaplja tekočina in gleda, kako se pisker polni z žganico. Starejši moški kadijo in počasi praznijo steklenico z vinom. Tudi on pije, ker so mu mati dali.

Mati gredo ven. Janezku pa »dobri in pametni ljudje«, silijo v roke pol vinskega kozarca žganice.

Janezek je junak in popije ter gre za kratek čas ven.

Nekdo hodi zunaj in prepeva otroške pesmi.

Eno uro, dve.

Potem pa pride Janezek ali boljše kepa blata domov. Ves je rumen od ilovice. Oči so mu motne, obraz bel kakor stena, roke blatne.

Mati se jezijo na sosede.

A na sebe?

Ne, — kljub temu, da so ga pustili v žganjarni.

— : —

Učitelj gre na dvorišče. Jožek leži pred petimi stopnicami, ki vodijo v šolo in jih onemoglo gleda, ker so danes zelo visoke in ne more po njih v šolo. Še sebe ne more dvigniti.

Z učiteljem premaga stopnice. Sedi v topli šolski sobi in trudna glava išče opore na klopi. Nos mu prede.

Součenci okrog njega mu nagajajo.

Eden mu izmakne stolec, a stolec se

spreminja v planino. Jožek ne more doseči vrha in rajši leži na tleh ter se ne gane. Tam lažje spi.

Pravijo, da je kriva sv. Lucija. Ne!

Pač pa starši, ki so ga poslali pozdravljat sv. Lucijo in tisti, ki so ga opili z žganico na čast sv. Luciji.

— : —

Marica je mlada in lepa, saj hodi že v šesti razred. Kakor rosa.

Ali?

Danes se ziblje po šoli kakor ladja na morju. Obraz ji je bled, glava težka in zato jo položi na klop.

Ko otroci molijo, ona spi.

Prebudim jo.

Pravi, da jo boli zob in je vllila na njega žganice.

Otrokom pokažem, kakšna je slika in podoba učenke, ki ji alkohol zdravi zobe.

Povabljeni oče se joče.

Veste zakaj?

Ker sem vsem pokazal njegovega otroka z bolečimi zobmi. Saj mu je »edini« in mu je dal zjutraj »samo malo« žganice iz očetovske ljubezni.

— : —

Kakor pišče je še mala Neža.

Na »gostüvanji« je.

Nagaja mamici in še razen tega javno prosi »ijno«.

In je dobila »ijno«.

Poln kozarec!

In »eks« ga je popila.

Iz zadovoljnega smeha, ponosa star-

šev in občudovanja navzočih izvirajo besede:

„O, ti mala, korajžna deklica!“

Minulo je četrť ure.

Korajžna Nežika korajžno spi pod mizo.

„Zaspana je“ — pravi stara mati.

In mati jo dene spat.

— : —

„Dedek!“

„Ne!“ odgovarja dedek in sam pije.

„Dedek!“ karajoče ter obenem proseče ne preneha otroški glasek.

„Ne!“

Školnik so zraven in dedek se bojijo za svoje dobro ime.

Števek si sam toči in pije.

Dedek se opravičuje pred školnikom s smehom in z besedami, s katerimi »močno« krega svojega, 6 let starega vnuka, ki je izpraznil kozarec:

„Čakaj, čakaj, mi greš hitro ven!“

Števek jo zmagoslavno maha skozi vrata, a prej položi prazen kozarec na mizo.

— : —

Takšno prase še niste videli kakor jaz. Iskali smo ga povsod, samo v svinjaku ne.

Čudni smo, kaj ne?

Pa to prase ima preveč trdo in žilavo meso, ker je staro 14 let in se zove Peter.

Prase - Peter ali Peter - prase je popilo na gostüvanju 2 litra vina. In to na hitro roko. Součenec, čigar sestra se je možila,

mu je dal.

Prase - Peter je šel domov. Cesta je bila zelo dolga in polna jam. Staršev se boji in kaj napravi?

Ne da bi potrkal, se spravi skozi vrata pri kopanju v svinjak in vrata so se za njim zaprla.

Starši ga drugi dan iščejo.

Njega ni in ni.

V svinjaku ni bilo pametnega praseta, ker so ga starši pred osmimi dnevi prodali.

Iščejo ga.

Že je 4 ura popoldne.

V svinjaku se nekaj giblje in stoka. Mati potegnejo »zasunj« in prase - Peter si mane oči, ker se je ravno prebudil.

— : —

Vem, da ste se od srca nasmejali.

Veste zakaj?

Ker to ni vaš otrok.

A če bi bil vaš?

Ali vam ne bi oči zalile solze, ali se vam ne bi srce stisnilo?

Torej nikar vzgajati jancezke. Jožeke, Marice, Neže, Števeke in Petre. Samo ime jim takšno dajte.

Čim manj alkohola v usta našega otroka! Ključ od kleti, v kateri leži ta nesrečna tekočina, čim dalj od našega otroka, ker je alkohol za bolnike in te-žake, ki težko delajo.

Starši! Če ne želite, da bi se vam drugi smejali in vi ne jokali - bodite pametni!

ANO.

Po Slovenski Krajini

Pošiljamo vam 6 stranske »Novine« v vaše hiše. Upamo, da bodo odslej vsak mesec 6 stranske, sčasoma pa 8 stranske. Ker se potrudimo mi, pričakujemo tudi od vas, da nam še danes nakažete naročnino po položnici. Samo na ta način nam omogočite izhajanje lista.

Kdor še ni plačal letne članarine za KTD, ki znaša 100 din, ga vljudno prosimo, da to čimprej stori!

Osebnost. Dosedanji banovinski zdravnik v Beltincih Dr. Mirko Sesardič ostane še nadalje v Beltincih. Tako bodo Beltinci imeli dva zdravnika. Kajti beltinski okoliš je velik in je en zdravnik premalo. Dobro bi bilo, če bi še dobili zobozdravnika.

Važno za poljedelske delavce! Zveza poljedel. delav. v Soboti prosi vse svoje člane, ki želijo poročila o njenem delovanju redno zasledovati, da si čimprej naročijo »Novine«, ki so stalno glasilo ZPD. V »Novinah« bo ZPD objavljala tudi svoje odgovore delavcem, za katere bo intervenirala v raznih zadevah, kakor tudi vse odredbe in odločbe Min. socialne politike, Izseljeniškega odseka, kr. banske uprave in drugih merodajnih oblasti. Tisti delavci, ki bodo šli na sezonsko delo v Vojvodino ali v inozemstvo, naj si »Novine« naročijo in vnaprej plačajo že pred svojim odhodom na delo. S predplačilom naročnine si vsak zagotovi redno prejemanje našega edinega narodnega in najboljšega domačega lista. Naročila in predplačila sprejema uprava »NOVIN«, Križova ulica 4. v Soboti.

Narodno gledališče iz Maribora gostuje ponovno v Soboti in sicer v soboto 1. marca 1941 ob 20. uri 30 min. v Sokolskem domu. Vprizori se znana komedija A. Benedetti-ja »Dva ducata rdečih rož«. Pri igri sodelujejo: Branka Razbergerjeva (nosilka glavne vloge v »Lepi Vidi«) Danica Savinova, Jože Kovič in Milan Košič. Režira: J. Kovič. Komedija je doživela pri nedavni ponovni vprizoritvi v Mariboru popoln uspeh. Posebej opozarjamo, da se vstopnice po hišah ne bodo prodajale. Vstopnina običajna. Predprodaja vstopnic je samo v Mohorjevi knjigarni.

Pevsko duštvo »Zarja« v Soboti sporoča, svojim pevcem, da se bo vršila prihodnja pevska vaja v petek, dne 28. t. m. in sicer v dvorani Prosvetnega doma (vhod skozi dvorišče). Ker se že bliža koncert, bodo zato v bodoče pevske vaje vsak torek in petek. Pevci, prihajajte točno, zavedajte se svoje dolžnosti, da se bo pokazal uspeh.

Kreditna banka v Soboti nam je poklonila dar v znesku 500.- din, za kar se ji prav iskreno zahvaljujemo. — Ravnateljstvo Martinišča.

Duhovne vaje v Martinišču bodo kakor vsako leto tudi letos. Za žene in dekleta bodo od 6. marca zvečer pa do 10. marca zjutraj. Pridigal bo salezijanec g. dr. Alojzij Tomc iz Celja. Za moške in fante pa bodo duhovne vaje od 31. marca zvečer pa do 4. aprila zjutraj. Pridigal bo salezijanec g. dr. Srečko Zamjen iz Ljubljane. Pri obojih duhovnih vajah bodo govorili ob 6. zjutraj in ob pol 7. zvečer. Vabljeni so posebno salezijanski sotrudniki in sotrudnice pa tudi vsi drugi, ki se želijo lepo pripraviti na velikonočne svetke!

Prejšnji teden je obiskal svoj domači kraj Tišino kaplan pri sv. Pavlu pri Preholdu g. Gabor Alojz. Ob tej priliki si je z vidnim zanimanjem ogledal našo tiskarno.

Soboške ulice, zlasti šolska ulica, izgledajo kakor kake gibanice. Vse so gibke. Bodisi luksuzni ali tovorni avto običi kar na lepem v blatu in brozgi. Čudno, da so ravno soboške ulice tako blatne? Želeti bi bilo, da se enkrat tudi naše metropolske ulice nekoliko boljše uredijo.

Židovska deca hodila tri dni po snegu. V Maribor je prišlo 17 otrok, starih od 10 do 16 let. Vse so deklice. Otroci so namreč popolne sirote, starši so jim umrli. In sedaj jih revščina in bedna usoda žene po svetu. Vse so bile oblečene le v lahke poletne obleke. Predno so prišle do ljudi, so blodile tri dni po

snegu. Zato ni čudno, če so nekatere zbolele in se prehladile, tako, da so že med potjo mlajše omagale. Sirote vzbujajo splošno sočutje. Sedaj sta se pa javili dve katoliški družini iz Slovenskih goric na izraelski občini v Soboti, da sta pripravljeni jih adoptirati (proglasiti za svoje). Plemenita gesta do sirot!

S soboških ulic... Neki tički so pred nekaj dnevi hoteli pobegniti čez našo mejo na Madžarsko, češ, da se jim pri nas ne godi preveč dobro. Pa so naseli pravici. Na meji so jih zalotili. Seveda so je spravili pod ključ, kjer si bodo pomirili svojo fantovsko hrabrost. Da so hoteli iti v »staro kraljevščino«, se ne čudimo, ker jim ni do poštenega dela, kljub temu, da jim že 20 let reže Jugoslavija kruh. So to pač eni izmed tistih, ki stalno rovarijo zoper naš lep red in mir, ki ga uživamo.

Vsem vinogradnikom in kmetovalcem v Slov. Krajini. Osrednja kmet. blagovna zadruga v Soboti poziva vse vinogradnike in kmetovalce, ki bodo rabili modro galico, umetna gnojila kate-rekoli vrste, apneni prah itd., da nam blagovolijo takoj sporočiti, kakšen kvantum zgoraj omenjenih stvari bi rabili. Osrednja kmetijska blagovna zadruga v Soboti bo poskrbela vse zgoraj navedene stvari po najnižjih cenah.

O, ti presneti pust! Soboti ga je izredno živahno proslavila, kakor se za tako velik in pomemben dogodek, kakor je pust, spodobi. Zlasti še letos, ko so vse tako čudni časi in leži pred nami negotova bodočnost. Bilo je vse polno prireditev, plesov in burk in ljudje so kar lovili dragocene minute humorja, predno so stopili v resni postni čas.

KAJ ŠE RES NISI PLAČAL NAROČNINO ZA »NOVINE«? To pa res ni lepo. »Novine« dobivaš redno vsak teden in toliko zavesti boš tudi ti imel v sebi, da boš še danes storil svojo dolžnost.

Zanimivi lov v lendavskih gorica-h. Minulo nedeljo smo imeli v dolgoveških gorica-h velik lov. Ni bil to lov v običajnem pomenu besede, a zato tembolj zanimiv. V glavnem je bil namenjen krokarjem, oziroma njihovim zakloniščem. Lovea sta bila le dva. Oba zelena od nogi do glave. Le podplati so bili rumeni od blata, lica pa žareča od znoja in lovske sreče. Iztaknila sta kar 10 zaklonišč in sta — dasi sama brez orožja — razpištila nekega dobro obo-roženega krokarja z družico vred. — V pojasnilo naj povemo, da pravimo tu pri nas takim zakloniščem navadno »pinteš«, krokar pa itak ostane krokar, naj bo domač ali tuj, v civilu ali uniformi.

Pristopajte in včlanite se v OSREDNJI KMETIJSKI BLAGOVNI ZADRUŽI V M. SOBOTI in ustanovljajte njene podružnice v vsaki vasi.

Živinski in kramarski sejem je bil zadnji ponedeljek v Lendavi. Ni bil posebno živahen, a tembolj blaten.

Nujna prošnja na naslov najditelja. Dne 24. decembra 1940. je padel vsled močnega vetra s strehe poštnega avtobusa velik paket. Bilo je to na cesti od Renkovec do Dobrovnika. Vodstvo avtobusa vljudno naproša tistega, ki ga je našel, naj sporoči žandarmeriji ali pošti v Turnišče, kaj je bilo v njem in kolika je bila vrednost. Nujna zadeva!

Dvodnevni tečaj za škropljenje sadnega drevja se bo vršil dne 3. in 4. marca t. l. na Banovinski kmetijski šoli v Rakičanu. Vsi, ki so se za tečaj pri-glasili pri okrajnem načelstvu, naj pridejo na šolo najkasneje dne 3. marca ob 8. uri zjutraj, ko se bo tečaj začel. Tečajniki iz bližnjih občin imajo na šoli hrano, iz oddaljenih občin pa hrano in stanovanje.

Iz Beltincev nam poročajo: V nedeljo 23. februarja nas je prvič nagovoril s prižnice novi kaplan g. Sukič Ivan. Veselimo se, ker nam oznanja božjo besedo v pravem prekmurskem narečju. Naj se dobro počuti med nami!

Sreča v nesreči. Pred kratkim se je v Beltincih pri Rajnerovih zgodila vsled nepredvidnosti velika nesreča. Domači

GRAJSKI KINO V M. SOBOTI

V četrtek, petek, soboto ob obi. časih in v nedeljo ob 11.15 (ob zniž. cenah)

Drama »LAZI LJUBEZNI« **Karl Ludwig Diehl**
Ganljiva zgodba dekleta, ki v boju za svojo srečo premaga vse predsodke in zapreke Poseben dodatek: Kulturni film in šala.

V nedeljo in ponedeljek ob obi. časih
Veseli film »BAL V OPERI« **Hans Moser - Paul Hörbiger**
Vesela zgodba iz starih časov... Razkošen film, poln prijetne godbe, valčkov...
Dodatek: »UFA« odnosno »FOX«-ov tehnik!

dečko se je igral z revolverjem, ki si ga je sposodil od nekega dečka. Z ne-predvidnim ravnanjem si je obstrelil na desni roki dva prsta. Sreča v nesreči je bila, da še ni obstrelil svojega prijatelja, ki je bil pri tem ogledovanju zra-ven. Zopet resen opomin staršem, naj pazijo na svoje otroke, naj bodo povsod previdni.

Na nož se gredo... Predzadnjo nedeljo so se spopadli pri beltinski pošti domači fantje. Najprej so se med seboj nekoliko prepirali, pa to jih je dovedlo tako daleč, da so prišli noži na vrsto. Pri tem spopadu je dobil velike poškodbe z nožem Apatič Franc. Prosimo oblast ter orožništvo, da to zadevo strogo preišče ter takim pouličnim pobalinom stopi na prste. Naj orožništvo zabrani vsako pohajkovanje 16 do 17 letnim negodnikom zvečer po ulici.

Članom agr. in gospodarsko-podporne zadruge v Črensovcih naznanjamo, da zadruga naroča in izbira naročila za dobavo cementa, apna, desk in lesa, različnega semena in več drugih za go-spodarstvo važnih predmetov. Tisti, ki potrebujejo gornje predmete, naj se oglasijo vsak dan dopoldne v posloval-nici.

Slovo vzgledne in delavne učiteljice. Prejšnji teden nas je zapustila učiteljica gđ. Betka Nagodé. Zaželela si je bližje doma nad Vrhniko. V Polani je bila 4 leta. Pri učencih in pri ljudeh bo ostala v najlepšem spominu. Saj pa je gđ. Nagodé učiteljica, kakršnih si naše verno prekmursko ljudstvo tako želi. Ni samo učila, ampak je dajala tudi lep vzgled. Učenci so jo videli pri sv. maši tudi ob delavnikih. S svojim lepim glasom pa se je rada pridružila pevskega zboru na koru. Udejstvovala se je tudi v prosvetnem društvu, kjer je bila tajnica in knjižničarka. Večkrat smo jo videli na odru, kjer je pokazala tudi svoje igralske sposobnosti. Gđ. Nagodé bo v Polani zelo manjkala, posebno še, ker na njeno mesto nihče ni prišel. Na novem mestu ji želimo veliko veselja in uspeha pri svojem poklicnem delu!

Smrt krščanskega moža. V Markovcih je zatisnil svoje oči v 47 letu starosti Pasičnjek Štefan, dober in delaven krščanski mož in stalen naročnik naših listov. Bil je tudi vnet zadrugar ves čas, odkar obstoja zadruga v Markovcih. Naj v miru božjem počiva!

Hotel je krasti. Predzadnjo nedeljo je po Lipovcih beračil neki mož iz Med-jimurja. Prišel je tudi k Rebrici, a ker mu gospodinja ni hotela odpreti, je šel v klet in si hotel sam vzeti »milodar«. To pa je videl sosed in poslal po orož-nike, ki so možakarja odvedli na žan-darmerijsko postajo.

Smrt zvestega naročnika »Novin«. Sprejeli smo še dodatno poročilo o smr-ti vzglednega moža Karla Zrima iz Kuz-me: V nedeljo 9. februarja po velki maši nam je naznanjal zvon, da gospod nesejo nekemu zadnjo tolažbo. Začude-no smo se spogledali, kdo je ta, ki se za vedno od nas poslavlja. Zvedeli smo, da je to naš povsod dobro znani mizar-ski mojster Zrim Karel iz Kuzme, ki mu je še v cvetu let zavratna jetika nenadoma pretrgala življenje, potem ko je pobožno prejel zadnjo popotnico, se toplo poslovil od svojega dušnega pa-stirja in svojih domačih. Po večernicah so zvočniki že naznanjali, da ga ni več med nami. — Kako je bil pokojni povsod priljubljen, je pričal njegov pogreb, ki je bil po slovesnosti in po številu udeležencev tak, kakor jih je pri nas malo. V torek 11. februarja je ob og-romni udeležbi pokojnikovih bližnjih in daljnjih sorodnikov, prijateljev in znan-cev opravil pogrebne obrede namesto odsotnega domačega dušnega pastirja graški kaplan g. Lanjšček Lud-vik, od navzočih je vzel na domu gan-ljivo slovo graški kantor g. Tomori Ludvik. Na potu od doma do poko-

pališča so pokojnika spremljali gasilci cele občine ob zvokih turobnih žalostink domače godbe pod vodstvom Krahler Janeza iz Kuzme, na grobu pa so se od pokojnika poslovili z lepimi besedami župan g. Fartek Janez za občino, občinski tajnik g. Lovrečič za strelsko družino, gasilec g. Špilak Mirko iz Dolič za tovariše gasilce. — Pokojnemu Zrimu Karlu, ki je bil dolgoletni zvesti naročnik »Novin«, želimo večni pokoj, užaloščeni njegovi ženi in osirotelim otrokom pa iskreno sožalje!

Dober poznavalec kmečkih razmer in vnet organizator nam sporoča: Dne 19. januarja je »Slovenec« prinesel pod na-slovom »Slovenska Krajina« tudi nekaj o banovinskih kmečko-gospodinj-skih tečajih, ki se vršijo po naši Krajini. Ne vem, kdo je to napisal, a pozna se mu, da je zelo slabo informiran, kajti drugače bi take izjave morale izostati. Kako mora kdo kaj takega trditi, da ti tečaji ne služijo našim kmetiskim dekle-tom! Kdo jih torej obiskuje, ali ne naša kmetška dekleta! Ali ne vlada veliko zanimanje za te tečaje, da morajo celo na nekaterih krajih mnogo deklet od-kloniti, ker je njih število preveliko. Zelo neumestna se nam zdi torej nje-gova izjava o reorganizaciji teh teča-jev. Zakaj? Prepričani smo, da si je banska uprava dobro premislila in sku-pno z najboljšimi strokovnjaki natan-čno proučila, preden jih je začela iz-vajati. Dobro se namreč zaveda in ve, kaj potrebuje kmečko dekle in kaj lah-ko zmore tudi v materialnem oziru. Tu-di vodstvo teh tečajev dobro pretehta vse izdatke in gleda nato, da s čim manjšimi stroški vse to krije. Ljudstvo v Slov. Krajini se dobro zaveda, kolike važnosti so ti tečaji in da vršijo res svojo pravo nalogo in tudi njih sadovi se že poznajo. To je mnenje vseh trezno mislečih ljudi.

PROSVETNO POLJE

Kmetijsko nadaljevalni tečaj v Gan-čanih je pod režiserskim vodstvom g. uprav. Casarja odigral igro »Dva para se ženita«, ki je žela lep uspeh. Igra je bila v šoli. Soba je bila vedno nabito polna, čeprav so igro trikrat ponavljali. Tako je naša mladina pokazala, da ne ve samo sukati noža, ampak tudi dru-ge hvalevredne reči.

Prost. gas. četa Dolič. Dne 16. febr. 1941. smo imeli pri nas lepo uspelo igro »Revček Andrejček«. Igrali smo jo v tu-kajšnji osnovni šoli, ker pač tudi nam primanjkuje prosvetni dom z dvorano, kjer bi večkrat kaj zaigrali. Obisk je bil nad vse lep. Društvo se vsem, ki so se udeležili igre, zahvaljuje za obisk.

RADIO-APARATI

z dvoletnim jamstvom

KOLESA

DIAMANT in ostale znamke

MOTORNA KOLESA

DKW, Zündapp, NSU

PISALNI STROJI URANIA

ŠIVALNI STROJI od Din 2.500

Pri

NEMEC J.

MURSKA SOBOTA

Ugodni odplačilni pogoji

DEKLO, izpod 20 let, pridno, pošteno in zanesljivo v pomoč gospodinjstvu in k otrokom v bližini Sobote, iščemo. Ta-kojnji nastop. Pozvediš v uredništvu.

Družba sv. Rafaela naznanja:

Od ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje je Družba sv. Rafaela sprejela sledeče:

V zadevi Ružič Franciške iz Bakovec, ki ima moža v Nemčiji, pa ji ne pošilja denarja, tako da živi imenovana s tremi člani družine v največji bedi, ker nima nič svojega, je družba dobila sledeče pojasnilo:

Težko je prisiliti ljudi v tujini, da izpolnjujejo svoje družinske obveze, to je eden od najtežjih problemov mednarodne zakonodaje - edino kar je v naši moči, je to, da se takim brezvestnežem onemogoči bivanje v tujini s tem, da se jim potni list ne izda ali podaljša, da se vsaj tako reši družinska skupnost.

Oženjeni delavci dobe poseben dodatek, tako zvano »Trennungszulage« po 1 RM dnevno in če imajo otroke, uživajo druge ugodnosti (zmanjšanje davkov itd.), zato bo ministrstvo skušalo pri nemških oblasteh doseči, da se našim delavcem, ki ne podpirajo svojih družin, ti dodatki odbijejo in pošljejo naravnost družini v Jugoslavijo.

V zadevi vrnitve naših izseljencev je prejela družba sledeče pojasnilo:

Na Vaše pismo v zadevi rapatriacije Baša Štefana, ki se nahaja v težkih razmerah v neokupirani Franciji, mi je čast sporočiti Vam, da pojde te dni ponovno naš delegat v Marseille baš zato, da naše tamkajšnje nezaposlene delavce zaposli v Nemčiji ali pa organizira njihovo vrnitev domov. Pri tem se bo seveda zanimal tudi za zakonce Baša.

Kar se tiče pošiljanja denarja iz Francije, Vam sporočam, da se ravno sedaj vrše tukaj pogajanja med zastopniki neokupirane Francije in naše Narodne banke tako, da upamo, da bo v kratkem omogočen denarni promet med neokupirano Francijo in Jugoslavijo.

Ministrstvo se že dalj časa trudi, da reši to vprašanje tudi za okupirano Francijo, kjer živi največ naših izseljencev. Tudi tu upamo v kratkem doseči uspeh - seveda če ne bo bližajoči se politični razplet v Franciji oboje onemogočil.

S Holandijo, Belgijo in pred par dnevi tudi s Luksemburgom je že vpostavljen denarni promet, kar je velikega pomena za naše rentnike.

Nakazila sezonskih delavcev iz Nemčije. Sporočamo Vam, da je nemško gospodarsko ministrstvo na prošnjo Putnika dne 20. januarja t. l. izdalo rešenje, s katerim se jugoslovanskim delavcem v Nemčiji odobrava, da lahko nakažejo svojcem v Jugoslavijo tudi presežke svojih prihrankov v teku leta 1940., torej vsote, ki presegajo mesečnih RM 60, kolikor so imeli pravico nakazati. Tudi ta nakazila se bodo vršila potom delodajalcev na filijalo Putnika v Berlinu, protivrednost pa bo nakazala centrala Putnika v Beogradu na določene naslove. Za nakazila takih presežkov morajo delavci preko svojih delodajalcev nasloviti posebno prošnjo na filijale Putnika v Berlinu. V prošnji morajo biti navedeni vsi potrebni podatki, predvsem podatki o višini zasluž-

PREDNO SI KUPITE

kolo, radio aparat, šivalni stroj
oglejte si našo veliko zalogo

NISKE CENE

Fink Leopoldina • M. Sobota

ka in o tem, koliko denarja je delavec v smislu obstoječega pravilnika nakazal v domovino v teku leta 1940. Fi-prošnje obenem s svojim predlogom devizni centrali v Berlinu, ki končnoveljavno odobrava nakazila denarja v Jugoslavijo.

Obenem Vam sporočamo, da tudi naši delavci na Poljskem (generalni guvernement) lahko nakazujejo svojcem v Jugoslaviji svoje mesečne dohodke do RM 60 mesečno in sicer na enak način kot delavci v Nemčiji, torej potom delodajalcev na filijalo Putnika v Berlinu.

O gornjih novih predpisih Vas obveščamo radi morebitnih pojasnil interesiranim delavcem odnosno njihovim svojcem.

Tržne cene

Cena živini in kmetijskim pridelkom
v Lendavi.

Biki I. vrste 8 din, II. vrste 7—7.50 din, telice I. vrste 8—8.50 din, II. vrste 7.50 din, krave I. vrste 5—6 din, II. vrste 4 din, teleta I. vrste 9—12 din, prašiči pršutarji 11—12 din za 1 kg žive teže. — Goveje meso I. vrste prednji del 14 din, zadnji del 16 din, II. vrste prednji del 12 din, zadnji del 14 din, svinjina 17—19 din, slanina 23—24 din, svinjska mast 26 din, goveje surove kože 24 din za 1 kg. Pšenica 3.27 din, rž 4.50 din, oves 3.50 din, koruza 2.60 din, fižol do 7 din, krompir 1.50 din, seno do 1.40, slama 0.70 din, pšenična moka 5.50 do 9 din, ržena moka 7 din, koruzna moka 3.50 din, ajdova moka 7—8 din za 1 kg. Drva 90 do 158 din za kub. meter, jajca 1 din za kos, mleko 2 do 2.50 din za liter, surovo maslo 32—40 din za 1 kg. Navadno mešano vino pri vinogradnikih 8 din za liter, finejše izbrano vino pri vinogradnikih 10—16 din za liter.

K ODAJI JE

8 kat. oralov vinogradne zemlje v Tešanovcih, občina Martjanci. Vsa zemlja leži v enem samem komadu, na lepem prijaznem bregu, lepa sončna lega, zaščiteni proti severu, prvovrstna zemlja za naložitev cepljenih gorik ali sadonosnika. Na bregu raste prvovrstno cepljeno vino in plemenito sadje. Radi lepega položaja, dobre ceste, obdelava prav lahka. Odda se samo enemu kupcu ali se pa razparcelira na parcele po pol oralu. Plačilni pogoji ugodni! Več pove iz prijaznosti g. Vincenc Flisar, župan občine Martjanci.

bene besede.

Ivanov namen opazijo vsi, tudi Ilonkina bledeci in njen nemir opazijo. Obzirno odhajajo od jedi. Geza z ropotom pobere skledo in žlice in zmeče v skledo napol zgrizeno vrsto vodenih krompirjev. Ilonka mu pozabi dati žlico, s katero se igra.

»Sama sva, Ilonka!«

Vsa se strese Ilonka, blede je ko platno, hitreje in hitreje udarja z žlico po mizi, glave ne dvigne.

»Govori, zakaj mi trgaš srce? Kaj sem zagrešil? Kdo je kriv, da si taka? Kaj je krivo?«

Ilonka molči.

»Glej, tako sem se veselil tvojega prihoda! Blaznel sem skoraj, ker mi nisi odgovorila na moja pisma! Nekaj je, nekaj mora biti, kar ji teži srce, sem si mislil. Ko pride, se pogovoriva, sem mislil. In ko se pogovoriva, bo vse razjasnjeno in svetlo in sončno bo v naših srcih. Povej, govori, ne muči me. Ilonka!« Prime jo za roko, ki tolče z žlico po mizi, z desnico jo objame okoli vratu in skuša dvigniti njen obraz, da bi mu pogledala v oči.

S silo se Ilonka oprosti njegovih rok in vstane. »Pusti to!... In pusti me!... To je vse, kar ti povem!« Komaj slšno govori in mu ne pogleda v oči.

Izpred okrož. sodišča

Dobrovnik Ivan iz Prevalj je bil že 8 krat obsojen zaradi različnih tatvin, tako da mu je strast po tuji lastnini prišla že v meso in kri. Placer Francu, posestniku v Žepovcih je v zadnjem času kradel oves iz zaklenjene žitne shrambe. Tatvino je izvrševal na ta način, da se je splazil skozi okno žitne shrambe, ko je prej razmaknil železne križe.

Za to dejanje iz koristoljubja se bo pokoril v zaporu 11 mesecev. Okrožno sodišče v Soboti mu je namreč dne 12. t. m. odmerilo 11 mesecev strogega zaporu in obenem izreklo izgubo častnih pravic za dobo dveh let.

Pregovori o babah

Baba kosi, dedec strže korenje, sin polže strelja, hči polena kala.

Babi je Bog iztrgal jezik, ga vsadil in vzrasel je — hren.

Baba je bolna, delat ne more, godci zagodejo, plesat pa pojde.

Baba na zvoniku videla muho, zvonika ni videla.

Čimveč bab okoli otroka hodi, bolj je kilav.

Čevljarjeva baba in kovačeva kobila sta vedno bosii.

Dve babi pa ena sraka — cel semenj. Sedme ure dež, stare babe ples.

Stare babe sedem let v grobu živijo. Šla bi baba v Rim, da bi imela s čim.

Težko njemu, ki z babami gospodari in s kravami vozi.

Tri babe zlodeja križajo. Baba je kakor aprilovo vreme.

Babe imajo od božiča do pusta dolga usta.

Trla baba len, da ji mine den.

„Orač“,

naš največji kmetijski strokovni list, bo posvetil svojo letošnjo marčevo številko izključno navodilom, kako pravilno gojiti one kmetijske rastline, ki jih sejemo oz. sadimo spomladi.

Da bodo mogla potrebna navodila priti v roke slednjemu slovenskemu kmetu, bo izšla tretja številka »Orača« v zvišani nakladi 50.000 iztisov.

V nedeljo, dne 2. marca bodo to številko »Orača« razpečavala po vseh slovenskih krajih. Posamezni izvod bo stail samo 1.- din.

Opozorjamo že zdaj na to izredno številko »Orača« vse naše čitatelje in jim priporočamo, naj si jo kupijo.

Osrednja kmetijska blagovna zadruga

v MURSKI SOBOTI

kupuje pšenico in rž ter soržico za mur-skosoboško občino in sreski prehranjevalni odbor po najvišjih od oblasti dovoljenih cenah. Kupuje tudi po najvišjih dnevnih cenah vse poljske pridelke, krompir, živino, svinje, nabavlja za svoje člane in članice zadruge vse kmetijsko orodje, umetna gnojila, cement, apno, stavbni les, deske, late in vse lesne izdelke.

KAKO JE BILA ŽENSKA USTVARJENA.

Neka pra - pradavna pravljica indijskih Hindov pripoveduje, da je Bog že vse ustvaril in je hotel ustvariti še žensko. Tedaj je videl, da je uporabil že vse in ni imel ničesar več za ustvaritev ženske. Bog se je začudil in je bil žalosten in se je zamislil in je takole naredil: Vzel je okroglo obliko lune, vitko črto kače, ljubko vitkost ovijalke, svetlo lesketanje travnate bilke in upogljivost vrbe; vzel je žamet cvetic, lahkoto peresa, lepi pogled srne, veselost sončnih žarkov, solze oblakov, spreminjanje vetra; vzel je plahost zajca, nič murnost pava, trdino demanta, krutost tigra; vzel je mrzloto snega, čebljanje papige in gruljenje grlice. Vse to je zmešal in napravil — žensko.

PREKOSNICE

Farar pa Goričanka.

K farari je prišla kusta Goričanka z rdečim nosom i je prosila, naj jiva z možom razpiše. Farar: »Kakše zroke mate za razpis?« — »Kakše zroke? Moj mož je grdi pijanec i nikaj nešče delati.« — »No, kak znam, se lekar tudi vi pijače ne branite i mesto, da bi delali, hodite po vesi i druge šimfate.« — »No, nemrem praviti, ka je ne tak. Vendar pa bi naj bar eden mogeo biti trezen pri hiši pa delati.«

Ne pozabite,

da imam v največji izbiri in stalno v zalogi

radioaparate najboljših znamk

šivalne stroje

pisalne stroje

kolesa in gume

še vse po nizki ceni

ŠTIVAN ERNEST
Murska Sobota

Telefon št. 39.

MATIJA MALEŠIČ:

..... **Kruh**

POVEST SLOVENSKE KRAJINE

2.

Pogovor ne teče. Ko da jih nekaj stiska za grlo. Ivan gleda mrko in mračno. Andraž se boji pogledati Ivana, ker misli, da bi se mu s tem zameril in, ker se mu smili. Verenu je nerodno. Geza bi rad napeljal pogovor na Ritoperjevo Lino, pa se mu ne posreči. Ženske so molčeče. Ilonka ima objokane oči in se umika vsakemu pogledu. Anuška bi govorila, pa jo moti Ivanova mračnost in Ilonkina potrtost. Horvat vtika prste v usta vselej, kadar mu zahrestlja med zobmi voden krompir, ga vzame iz ust in položi v vrsto. Celu vrsto vodenih, napol zgrizanih krompirjev je že postavil predse. Žlice škrtajo po skledi. S tekom je menda samo Geza, ali se vsaj sili k teku.

Ivan odloži žlico in nemirno pogleda Ilonko. Ilonko vznemirja njegov nemir. Odlagajo žlice in vstajajo. Ivan obvlada nemir, skloni se k Ilonki in ji zašepče na uho: »Ne vzdržim več! Govoriti hočem s teboj!«

Ilonka prebledi, glava ji klone na prsi, nemirno se igra z žlico in ne reče no-

»Ilonka!« Znova jo prime za roko. »Ali veš, kam me ženeš?«

»Domov!... Vrne se domov!« S silo se ostre stiska njegove roke. »Ne sili vame!... Strezni se in se vrni domov! Znaj, da je to zadnji pogovor, ki ga imava sama med seboj!«

»Ilonka!« Tako proseč in ponižen in plah in bolesten je Ivanov glas, da Ilonko zmede.

»Vedi... vedi, da pojdem na drugi marof, če se mi še kedaj skušaš približati in govoriti z menoj.«

»Ilonka, kaj govoriš?«

»Če ne verjameš, boš pa videl!«

»In če mi zmešaš pamet?«

Ilonka mu hoče pogledati v oči in odgovoriti. Pa se ji ne posreči ni eno ni drugo.

»Povej mi vsaj to, kdo je tega kriv? Ali jaz? Ali moj oče? Ali tvoja mati? Ali... ali... si se zaobljubila komu drugemu...?«

Ko da jo je pičil modras, se zgane Ilonka, dvigne glavo in pogleda očita-joče Ivana. Toda njegove žalosti in potrtosti ne more prenesti; naglo povesi pogled, se poigra s predpasnikom in ga dviga k obrazu. »Rekla sem, da zbežim s tega marofa, če me še enkrat nagovoriš...« Naglo se obrne in hiti v obokano shrambo z zamreženim okencem,

ki so jo moški na Ivanovo prigovarjanje izpraznili za ženske.

»Samo to še povej!« Ivan skoči za njo in jo ujame na pragu. »Ali si me kedaj... ali si me vsaj tedaj, tisti večer pred odhodom... malo rada imela?«

Ilonka se mu iztrga iz rok in mu smukne v shrambo.

»O jaz... jaz...« Ivan zastoče in se udari z roko po čelu. Za kratke hipe se zbere, divja odločnost zagori v njegovih očeh. Pritisne na kljuko in odpre vrata.

V kotu na slami, tam, kjer je dosedaj spal sam, leži Ilonka. Pridušen jok stresa njeno telo.

Ivanu se temni pred očmi, tesno mu je pri srcu, v grlu ga tišči. Neodločen stoji pri vratih. »Čemu... le čemu vse to...?« se mu izviije skozi stisnjeno grlo. Glas njegov je ko bridko ihtenje.

Naglo se Ilonka dvigne na ležišču. »Pa grem!... Pa grem!« Vse skozi jok prodira odločnost. In začne spravljati svoje stvari v culo.

Ivan se opoteče iz shrambe in trdo zapre vrata za seboj. Ko senca brez volje in pameti zatava po marofu. Ali si to ti, Ivan? Ponosni, neuklonljivi, trmasti Sukičev Ivan?!...

(V drugo naprej.)